

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Kříže a soudců Mgr. Věry Jachurové a Mgr. Bc. Jan Schneeweise v právní věci

žalobce: **Laureta.servis s.r.o.**, IČO: 040 166 11
se sídlem Praha 1, Dlouhá 715/38
zastoupený Mgr. Ondřejem Múkou, advokátem
se sídlem Brno, Masarykova 423/27

proti

žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**
se sídlem Brno, Masarykova 427/31
o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 11. 2024 č.j. 33751/24/5100-41454-712886

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí označeného v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný k odvolání žalobce částečně změnil rozhodnutí Finančního úřadu pro hlavní město Prahu (dále též „správce daně“) č.j. 5013055/24/2008-52523-111291 ze dne 17. 6. 2024 (dále jen „prvoinstanční rozhodnutí“) tak, že část textu výroku: „... že rozhodnutí o odvolání č.j. 3447515/24/2008-52523-111291 ze dne 16. 5. 2024, kterým bylo povoleno rozložení úhrady daně a příslušenství daně z přidané hodnoty na splátky, ...“ nahradil textem: „... že rozhodnutí o posečkání č.j. 1345006/24/2008-52523-111291 ze dne 8. 3. 2024 ve znění rozhodnutí o odvolání č.j. 3447515/24/2008-52523-111291 ze dne 16. 5. 2024, kterým bylo povoleno rozložení úhrady daně a příslušenství daně z přidané hodnoty na splátky, ...“. Ve zbytku ponechal výrok

prvoinstančního rozhodnutí beze změny. Prvoinstančním rozhodnutím správce daně žalobci sdělil, že rozhodnutí o odvolání č.j. 3447515/24/2008-52523-111291 ze dne 16. 5. 2024 (dále též „rozhodnutí o odvolání“ nebo „rozhodnutí o posečkání“), kterým bylo povoleno rozložení úhrady daně a příslušenství daně z přidané hodnoty (dále jen „DPH“) na splátky, z důvodu nedodržení podmínek stanovených uvedeným rozhodnutím pozbylo dnem 31. 5. 2024 účinnosti.

2. Žalovaný v napadeném rozhodnutí konstatoval, že správce daně plně vyhověl odvolání žalobce proti jeho původnímu zamítavému rozhodnutí o posečkání úhrady daně a rozhodnutím o odvolání změnil toto rozhodnutí tak, že povolil rozložení úhrady nedoplatku na DPH s příslušenstvím v celkové výši 691 507 Kč na splátky. Správce daně povolené posečkání vázal v souladu s § 156 odst. 3 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád (dále jen „daňový řád“) mimo jiné na podmínku, že splátky a daňové povinnosti budou hrazeny v částkách a termínech stanovených v rozhodnutí o odvolání. Žalobce byl současně řádně poučen o podmínkách povolených splátek. Přesto tyto podmínky nedodržel, neboť hned svou první splátku ve výši 50 000 Kč neuhradil nejpozději v den její splatnosti, tj. 31. 5. 2024. Z výpisu z osobního daňového účtu je zřejmé, že předmětná částka byla na účet správce daně připsána až dne 3. 6. 2024, tzn. že tato splátka byla žalobcem v plné výši uhrazena opožděně. Uplynutím dne, kdy došlo k nedodržení podmínek pro posečkání, tak pozbývá rozhodnutí o posečkání automaticky ze zákona účinnosti ve smyslu § 157 odst. 1 daňového řádu, aniž by správce daně mohl tuto skutečnost nějakým způsobem ovlivnit. Žalovaný zdůraznil, že podle § 166 odst. 1 písm. a) daňového řádu se za den platby považuje u platby, která byla prováděna poskytovatelem platebních služeb nebo provozovatelem poštovních služeb, den, kdy byla platba připsána na účet správce daně. Z kopie potvrzení Raiffeisenbank, a.s. (dále též „potvrzení banky“) vyplývá, že platba byla bankou realizována dne 31. 5. 2024, nicméně tento doklad nesvědčí o tom, kdy byla částka připsána na účet správce daně. Žalovaný podotkl, že nelze spoléhat na ujištění, že platební styk mezi bankami probíhá týž den, či na zkušenosti s platbami z jiných měsíců. Žalobce musí počítat s tím, že podle § 169 odst. 1 zákona č. 370/2017 Sb., o platebním styku musí poskytovatel plátce zajistit, aby částka platební transakce byla připsána na účet poskytovatele příjemce nejpozději do konce následujícího pracovního dne po přijetí platebního příkazu, což bylo v daném případě dodrženo, neboť platba zadaná v pátek 31. 5. 2024 byla na účet správce daně připsána v pondělí 3. 6. 2024. Je výhradně povinností daňového subjektu provést a zajistit řádnou a včasnou úhradu svých daňových povinností. Pro posouzení zákonnosti prvoinstančního rozhodnutí je rozhodné pouze to, jaké byly v rozhodnutí o posečkání stanoveny podmínky a zda tyto podmínky byly dodrženy či nikoliv. Rozhodnutí o pozbytí účinnosti posečkání je rozhodnutím deklaratorním, v němž správce daně pouze konstatuje ze zákona nastalý stav. Správci daně proto není dán žádný prostor ke správní úvaze a individuálnímu posouzení okolností, tedy ani k posouzení, zda je rozhodnutí nepřiměřeně přísné a tvrdé.
3. Žalobce v žalobě uvedl, že platba byla na účet správce daně připsána až po víkendu, a tedy z čistě formálního hlediska nebyla splněna podmínka včasné úhrady této splátky. Žalobce měl ovšem zájem splátky hradit, což je doloženo potvrzeními o úhradě ze dne 2. 7. 2024, ze dne 25. 7. 2024 a ze dne 20. 8. 2024. Namítl, že postup správce daně je nepřiměřeně tvrdý a napadené rozhodnutí je nepřiměřené a nezákonné. Správce daně byl povinen postupovat v daňovém řízení tak, aby nepřiměřeným způsobem nezasáhl do legitimního očekávání daňového subjektu. Podle ustálené judikatury platí, že v případech, kdy je třeba zmírnění

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

neúnosně tvrdých dopadů zákonné úpravy na fyzickou nebo právnickou osobu, může zmocnění ke „zmírňujícímu“ správnímu uvážení být obsaženo v zákoně toliko implicitně (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 2. 2012 č.j. 1 Afs 12/2012-21). Správce daně nepostupoval v souladu s principy správního řízení, především se zásadou dobré správy ve smyslu § 4 správního řádu uplatňovanou vždy při výkonu veřejné správy a zásadami daňového řízení ve smyslu § 6 daňového řádu, zejména zásadou přiměřenosti, vstřícnosti a součinnosti. Správce daně by měl vždy šetřit práva a právem chráněné zájmy osob zúčastněných na správě daní a těmto osobám vycházet v rámci možností vstříc. V tomto kontextu žalobce zdůraznil, že na základě provedených plateb je zcela zjevné, že hodlal splátky hradit. Dopady, které může mít napadené rozhodnutí na existenci a fungování žalobce, jsou neúnosně tvrdé a zcela zjevně nepřiměřené vůči všem popsaným okolnostem a povaze pochybení, kterého se žalobce dopustil.

4. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl. Ve vyjádření k žalobě zopakoval argumentaci uvedenou v napadeném rozhodnutí. Zdůraznil, že správci daně není dán žádný prostor ke správní úvaze a individuálnímu posouzení okolností, tedy ani k posouzení, zda rozhodnutí je nebo není nepřiměřeně přísné a tvrdé. Při posuzování zákonnosti rozhodnutí o pozbytí účinnosti posečkání nelze vzít v úvahu okolnosti, pro které například došlo k porušení podmínek rozhodnutí o posečkání, ani to, zda byla předmětná částka následně uhrazena.
5. Žalovanému není známo, z čeho žalobce vychází, namítá-li porušení zásady legitimního očekávání. V souladu s letitou judikaturou Nejvyššího správního soudu je správní praxí zakládající legitimní očekávání ustálená, jednotná a dlouhodobá činnost orgánů veřejné správy, která opakovaně potvrzuje určitý výklad a použití právních předpisů, přičemž jen takovou praxí je správní orgán při svém rozhodování vázán a jen taková praxe je doplněním psaného práva (srov. například usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 7. 2009 č.j. 6 Ads 88/2006-132, či rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 5. 2022 č.j. 1 Ads 60/2021-41 nebo ze dne 9. 4. 2024 č.j. 6 Ads 298/2023-23). Za legitimní očekávání tak nelze považovat subjektivní očekávání kladného výsledku, jak se zřejmě domnívá žalobce. Žalovanému je z jeho činnosti známo, že konstantní praxí je, že správce daně ve skutkově obdobných případech deklaruje vždy pozbytí účinnosti rozhodnutí o posečkání.
6. Zásady správního řízení vyplývající ze správního řádu nelze dle žalovaného v daňovém řízení použít, neboť § 262 daňového řádu použití správního řádu při správě daní vylučuje. Žalovaný též neshledal, že by správce daně postupoval v rozporu se zásadami daňového řízení, které žalobce uvedl v žalobě. Zdůraznil, že žalobní tvrzení jsou pouze obecná a žalobce nespécifikoval, jakým konkrétním způsobem mělo k porušení uváděných zásad ze strany žalovaného dojít.
7. Daňový řád přímo správci daně ukládá, jakým způsobem má postupovat, přičemž možnost jakéhokoli jiného postupu, včetně správního uvážení, v uvedeném případě zcela vylučuje. Z § 157 daňového řádu tak nelze implicitně cokoliv vyvozovat, jelikož tato norma je kogentní a nedovoluje se odchýlit od jejího znění. Z rozsudku, na který žalobce odkázal, vyplývá, že prostor pro uvážení nelze dovodit z ustanovení, které správnímu orgánu jednoznačně stanoví, jakým způsobem má za splnění určitých podmínek rozhodnout. Žalovaný nemohl nepřiměřeným způsobem zasáhnout do legitimního očekávání žalobce, neboť správce daně

postupoval přesně tak, jak od něj bylo možné očekávat, tedy přesně v souladu s uvedenou zásadou, a neodchýlil se od postupu běžně prováděného v podobných případech. Žalobce tak odkazem na uvedený rozsudek de facto popírá své vlastní tvrzení.

8. Pro úplnost žalovaný doplnil, že daňový řád neomezuje daňové subjekty, co se týče opakování jejich žádostí o povolení posečkáni, a žalobce tak byl oprávněn opětovně požádat o povolení posečkáni. Správce daně pak mohl žalobci za splnění zákonem stanovených podmínek posečkat i zpětně, tj. ke dni pozbytí účinnosti předchozího rozhodnutí o posečkáni.
9. Při rozhodování soud vycházel zejména z následující právní úpravy:
10. Podle § 156 odst. 3 daňového řádu v rozhodnutí, kterým bylo povoleno posečkáni, se stanoví doba posečkáni a posečkáni může být vázáno i na další podmínky.
11. Podle § 157 odst. 1 daňového řádu, není-li dodržena některá z podmínek rozhodnutí o posečkáni, pozbývá toto rozhodnutí účinnosti uplynutím dne jejího nedodržení. O tom správce daně vydá rozhodnutí.
12. Podle § 166 odst. 1 písm. a) daňového řádu za den platby se považuje u platby, která byla prováděna poskytovatelem platebních služeb nebo provozovatelem poštovních služeb, den, kdy byla připsána na účet správce daně.
13. Podle § 1 odst. 2 daňového řádu správa daně je postup, jehož cílem je správné zjištění a stanovení daní a zabezpečení jejich úhrady.
14. Podle § 6 odst. 3 daňového řádu správce daně umožní osobám zúčastněným na správě daní uplatňovat jejich práva a v souvislosti se svým úkonem jim poskytne přiměřené poučení o jejich právech a povinnostech, je-li to vzhledem k povaze úkonu potřebné nebo stanoví-li tak zákon.
15. Podle § 6 odst. 4 daňového řádu správce daně podle možností vychází osobám zúčastněným na správě daní vstřícně. Úřední osoby jsou povinny vyvarovat se při správě daní nezdvořilosti.
16. Po provedeném řízení soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
17. Soud předně uvádí, že mezi účastníky nejsou sporné relevantní skutkové okolnosti týkající se podmínek rozložení úhrady daně a jejího příslušenství na splátky (zejména splatnost jednotlivých splátek, resp. splatnost první splátky), ani skutečnost, že předmětná splátka, jejíž splatnost byla správcem daně v rozhodnutí o posečkáni stanovena na den 31. 5. 2024, byla na účet správce daně připsána až dne 3. 6. 2024. Žalobce výslovně poukázal na to, že si je vědom připsání částky na účet správce daně až po víkend, zároveň však zdůraznil, že podmínka včasné úhrady nebyla splněna z čistě formálního hlediska, neboť měl zájem splátky hradit. Na tomto místě soud pouze pro úplnost uvádí, že zákonná úprava zakotvená v § 166 odst. 1 písm. a) daňového řádu jasně a jednoznačně stanoví, že dnem platby, je-li prováděna poskytovatelem platebních služeb, je den připsání platby na účet u správce daně. Jinými slovy řečeno, plátce daně, tj. v posuzovaném případě žalobce, nese riziko spojené

s volbou způsobu platby daně, neboť právě on odpovídá za včasné zaplacení daně, ať tak učiní v hotovosti přímo u správce daně nebo využije například poštovních nebo bankovních služeb. Zákon je takto konstruován a takto byl žalovaným také aplikován. Jakkoliv se žalobci jeví postup správce jako nepřiměřeně tvrdý, je nutno především připomenout, že stále platí zásady *ignorantia iuris non excusat* (neznalost zákona neomlouvá) a *dura lex, sed lex* (tvrdý zákon, ale zákon).

18. Žalobce namítl, že napadené rozhodnutí je nepřiměřeně tvrdé a nezákonné. Svou argumentaci vystavěl na tom, že správce daně měl přihlédnout k okolnostem případu, z nichž byl zřejmý úmysl žalobce splátky hradit. Soud se ztotožňuje se žalovaným, že aplikovaná právní úprava obsažená v ustanovení § 157 odst. 1 daňového řádu vylučuje jakoukoli diskreční pravomoc správce daně v situaci, kdy zjistí, že daňový subjekt nedodržel být jen jednu z podmínek stanovených v rozhodnutí o posečkání. Rozhodnutí o posečkání pozbývá účinnosti již dnem, kdy je zřejmé, že některá z podmínek nebyla dodržena. Není přitom podstatné, která ze stanovených podmínek byla daňovým subjektem porušena, resp. ani to, že daňový subjekt se následně snažil podmínky dodržovat. Správce daně tak rozhodnutím vydaným podle § 157 odst. 1 daňového řádu jen deklaruje, k jakému dni nastala zákonem předvídaná skutečnost, jejímž důsledkem je pozbytí účinnosti rozhodnutí o posečkání. Zákonodárce neshledal jakkoli potřebným, aby správce daně hodnotil důvody, které daňový subjekt „vedly“ k porušení podmínek stanovených v rozhodnutí o posečkání. Pokud by měl zákonodárce v úmyslu dát daňovému subjektu prostor, aby porušení podmínek posečkání správcem daně vysvětlil, pak by do zákonné úpravy zakomponoval toliko možnost (a nikoli povinnost) správce daně rozhodnout o pozbytí účinnosti rozhodnutí o posečkání.
19. Soudu není zřejmé, co žalobce konkrétně míní tím, že správce daně je povinen postupovat tak, aby nepřiměřeným způsobem nezasáhl do legitimního očekávání daňového subjektu. Žalovaný ve vyjádření k žalobě správně poukázal na to, že zásada legitimního očekávání se uplatní výlučně tam, kde se lze dovolat ustálené, jednotné a dlouhodobé praxe, která potvrzuje určitý výklad a použití právních předpisů ve skutkově srovnatelných případech (viz judikatura odkazovaná žalovaným výše). Správní orgány jsou takovou svou předchozí praxí vázány a adresáti veřejných subjektivních práv a povinností jsou oprávněni domáhat se toho, aby v jejich věci byla tato praxe reflektována a dodržena. Žalobce nicméně žádnou předchozí rozhodovací praxi žalovaného, resp. správce daně neoznačil. Soud v této souvislosti považuje za potřebné připomenout, že je to právě žalobce, kdo vymezením žalobních bodů a mírou jejich precizace určuje rozsah soudního přezkumu, a tím i míru soudní ochrany, kterou lze žalobci poskytnout. Úkolem správního soudu však není to, aby za účastníka řízení domýšlel žalobní argumentaci a ve skutkové a právní realitě daného případu dohledával možnosti, jak žalobci vyjít vstříc a jeho žalobě vyhovět (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010 č.j. 4 As 3/2008-78). Lze tak uzavřít, že pakliže žalovaný (a správce daně) postupoval v souladu s právní úpravou, která při rozhodování neumožňuje uplatnění správní úvahy, nemohl žalobce očekávat, že v jeho věci bude rozhodnuto jinak.
20. Zcela nepřiléhavý je odkaz žalobce na rozsudek ze dne 8. 2. 2012 č.j. 1 Afs 12/2012-21, v němž se Nejvyšší správní soud zabýval naprosto odlišnou otázkou týkající se výkladu rozsahu zmocnění uděleného účastníkem řízení zmocněnci. V poměrech jím řešené věci

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

Nejvyšší správní soud dovodil, že pokud správní orgán v minulosti posoudil plnou moc předloženou účastníkem řízení jako omezenou, měl k ní takto i nadále přistupovat, neboli měl reflektovat legitimní očekávání účastníka řízení, že veškeré písemnosti budou doručovány jemu a nikoli jeho zmocněnci. Nejvyšší správní soud v tomto rozhodnutí současně deklaroval, že zmocnění ke „zmírňujícímu“ správnímu uvážení, jež může být v zákoně obsaženo toliko implicitně, lze aplikovat pouze ve výjimečných případech, je-li toho třeba ke zmírnění neúnosně tvrdých dopadů zákonné úpravy. Jak již bylo řečeno výše, žalobce neoznačil konkrétní rozhodovací praxi, která by měla zakládat legitimní očekávání, že i v jeho případě bude rozhodnuto určitým způsobem a ani neuvedl, v jakých konkrétních skutečnostech by mělo spočívat „jeho“ legitimní očekávání, že správce daně bude v jeho věci postupovat tak, jak případně činil v minulosti. Současně platí, že žalovaný nemohl překročit svou pravomoc a v rozporu s právní úpravou posuzovat jiné okolnosti než ty, které znamenají porušení podmínek stanovených v rozhodnutí o posečkání.

21. Výše učiněné závěry samy o sobě vylučují, aby se postup správce daně či následně žalovaného ocitl v rozporu se základními zásadami daňového řízení, jak žalobce namítl. Naopak lze konstatovat, že porušením principu správy daní ve smyslu § 1 odst. 2 daňového řádu by byl postup, kterým správce daně ignoruje zcela jednoznačnou zákonnou úpravu a rozhodne v rozporu s ní. Jak též správně žalovaný podotkl, zákonná úprava neomezuje daňové subjekty v tom, aby svou žádost o posečkání zopakovaly. Žalobce tedy mohl opětovně požádat o povolení posečkání, přičemž za splnění stanovených podmínek bylo možné posečkat i zpětně (viz § 156 odst. 4 daňového řádu). Okolnost, že žalobce hodlal splátky hradit, tak mohla být vzata v úvahu při rozhodování o nové žádosti o posečkání, neboli pomyslný míč byl na straně žalobce, který se tak mohl vrátit do hry, pokud by podle § 156 daňového řádu podal novou žádost. Nedostatek této iniciativy na straně žalobce však nelze dohánět tím, že správci daně, který relevantní právní úpravu aplikuje zcela správným a také předvídatelným způsobem, bude vytykáno porušení zásad daňového řízení.
22. Pouze na okraj soud poznamenává, že zákaz použití správního řádu ve smyslu § 262 daňového řádu neplatí absolutně. Správní řád je třeba využít v případě aplikace základních zásad činnosti správních orgánů upravených v § 2 až 8 správního řádu. Tato skutečnost však nemění nic na tom, že námitka nemůže být důvodná již proto, že daňové orgány v nyní posuzované věci při aplikaci nosné právní úpravy nikterak nepochybily.
23. Soud tedy neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl. Za splnění podmínek uvedených v § 51 odst. 1 s.ř.s. tak učinil bez nařízení jednání.
24. Výrok o nákladech řízení má oporu v ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce nebyl ve věci úspěšný a procesně úspěšnému žalovanému žádné důvodně vynaložené náklady v řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje,

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 24. dubna 2025

Mgr. Martin Kříž v. r.
předseda senátu